WASHINGTON DC

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 21. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 1-го ЛЮТОГО 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 1, 1962 No. 21. VOL. LXIX.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПРОПОНУВАВ ЗАКОН ПРО СТВОРЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ МІСЬКИХ СПРАВ

ЦЕЙ ДЕПАРТАМЕНТ МАЄ ПЕРЕБРАТИ ФУНКЦІЇ БУДІВЕЛЬНОЇ АГЕНЦІЇ І ПЕРШИМ ЙОГО СЕКРЕТАРЕМ МАЄ БУТИ НЕГР, РОБЕРТ ВІВЕР

Вашингтон. — 30-го січня президент Кеннеді переслав обидвом Палатам Конгресу проєкт закону про створення нового департаменту міських і мешканевих справ. Цей департамент заступити має теперішню будівельну агенцію і його голова буде членом Президентового Кабінету. Вже давніше Президент повідомив, що на першого секретаря нового департаменту наймeнує негра Роберта С. Вікера. Президент думає зорганізувати новий департамент в рямках закону про реорганізацію уряду з 1949-го року, який дозволяє творити нові департаменти, якщо Сенат або Палата Репрезентантів до 60-ох днів від внесення проєкту не зголосять свойого „вета". Цей крок Президента є зручним політичним передвиборчим потягненням, бо коли республіканці будуть в опозиції до цього проєкту, то демократи зможуть під час виборчої кампанії закидати їм, що вони є проти розбудови міст, хоч у своїй виборчій плятформі мали окремий пункт про цю проблему, і також те, що республіканці є проти нового департаменту тому, що його має очолювати негр. Таким способом республіканці мали б проти себе у виборах цього року і міське і кольорове населення країни. Президент Кеннеді на пресовій конференції минулого тижня заявив, що республіканці повинні голосувати за організацію департаменту міських і мешкальних справ, бо незабаром населення великих міст творитиме більшість в цій країні. Кеннеді подав такі причини для організації цього департаменту: 1) Населення міст повинно мати відповідний голос в найвищій федеральній раді, якою є Кабінет Президента; 2) Конгрес і уряд повинні мати „відповідний інструмент", за допомогою якого можна б формувати і здійснювати політику, що відноситься до міських та до мешканевих проблем; 3) Стейтові легіслятури та міські самоуправи потребують допомоги в своїх плянуваннях в розбудові міст та вирішуванні мешканевих труднощів. Новозорганізований департамент міських і мешканевих справ буде діяти у всіх вищезгаданих проблемах. В конґресових колах немає певности, чи проєкт Президента буде здійснений. Його пропозиція законодатним шляхом зорганізувати новий департамент не вдалася, бо в Палаті Комісія Правил більшістю республіканських і південнодемократичних голосів її відкинула. Республіканці заповіли, що старатимуться поставити „вето" проти пропозиції Президента, але вони самі не зможуть цього зробити, бо мають тільки 173-ох конґресменів на всіх 437. Чи південні демократи підтримають їх, цього не можна знати, але особа негритянського секретаря нового департаменту може збільшити неохоту південних конґресменів підтримувати пропозицію Президента.

Ґолдвотер пропонує свій економічний плян, критикуючи урядовий

Ню Орлінс, Луїзіяна. — Сенатор - республіканець із Арізони, промовляючи в Ню Орлінсі на зборах Крайової Ради в справах бавовни, заявив, що ЗДА можуть витримати конкуренцію з европейськими країнами, але президент Кеннеді мусів би здійснювати такі чотири пункти в економічній програмі: 1) Фінансова відповідальність — це значить збалянсований бюджет на кілька найближчих років; 2) Треба припинити ріст цін на товари і збільшування заробітних платень; 3) Уряд повинен зменшити податки бизнесменам, щоб побільшити їхню економічну активність; 4) Треба вкінці поменшити допомогу закордонним державам. Сенатор Ґолдвотер гадає, що Кеннеді повинен зменшувати податки бизнесменам на більше як на пропонованих $1 500 000 000. Щодо зближення ЗДА до Спільного Европейського Ринку, то сенатор Ґолдвотер побоюється, щоб при цій справі „не порушити суверенність ЗДА", їх конституційні методи, засаду вільних підприємств і волю", що панує в цій країні. На думку цього сенатора дискусія про Спільний Ринок буде в Конґресі дуже гарячою.

Відбулася кінцева 47-ма проба з ракетою „Титан"

Кейп Канаверал, Флорида. — 29-го січня відбулася успішна проба з випущенням далекосяжної ракети „Титан", яка перелетіла 5,000 миль із Флориди до узбережжя південної Африки. Це вже було останнє 47-ме пробне випущення цієї ракети, яка буде приділена до бойових одиниць. На 47 проб — 34 були вповні успішні, 9 — частинно успішні і 4 невдатні проби. Ракета „Титан", 98 стіп завдовжки, мала з собою кількасот фунтів інструментів і керівну систему. Фахові кола вдоволені з цієї ракети, яка вже є прийнята як нова зброя ЗДА в майбутній війні комуністичного світу з волелюбним світом.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Кеннеді** і президент Південної Баптистської Конвенції о. д-р Гершел Г. Гоббс обмінялися як подарунками своїми книжками: о. Гоббс подарував Президентові свій твір „Христос і ви", а Президент дав своєму гостеві свою недавно видану книжку зі своїми промовами „Ту тирн ди тайд".

● **Департамент праці** стверджує, що 3,100,000 американських робітників мають працю тому, що працюють у тих фабриках і підприємствах, які експортують товари за кордон. Це число є арґументом проти робітничих організацій, які не хочуть погодитися на зменшення митних оплат, бо це збільшило б імпорт із-за кордону.

● **Представник фльоти** повідомив, що 8-го травня пані Кеннеді в порті Гротон, Коннектикат, охрестить 11-ий атомовий підводний човен „Ю. С. С. Лифаст", класи „Поляріс".

● **Колишній президент** Гаррі С. Труман заявив в Ню Йорку, куди він прибув залізницею до своєї доньки Марґарити Деніел, що уряд мусить цензурувати промови військовиків, які повинні слухати Президента — свого головного команданта. „Військовики не повинні вмішуватись до політики Президента", — казав Труман. Він сказав, що мав клопіт із військовиком, але звільнив із військової служби. Він мав на думці генерала армії Даґлеса МекАртура, що був командантом в Кореї.

● **Федеральне заборгування** дійшло до рекордової висоти і 29-го січня виносило $297,900,000,000, бо 24-го січня уряд затягнув позичку на суму $1,100,000,000.

● **Випущена** в п'ятницю ракета „Рейнджер 3" в напрямі до Місяця ще в понеділок надавала радіові сиґнали, хоч вона не потрапила впасти на цю плянету.

Прем'єр Канади Діфенбейкер уділив інтерв'ю українському представникові „Голосу Канади"

Прем'єр Канади Джан Дифенбейкер (з правого боку) відповідає на запити Романа Олійника.

Оттава. (МЛ). — Пресова аґенція „Кенедіен Пресс" у своєму бюлетені за 18 січня подала повідомлення про інтерв'ю редактора Канадійської Міжнародної Радіослужби („Голос Канади") Романа Олійника з прем'єром Канади Джоном Діфенбейкером, що відбулося 16 січня в кабінеті прем'єр - міністра в будинку Парляменту в Оттаві. Це вперше Міжнародна Служба СВС (Канадіен Бродкестінґ Корпорейшен) отримала ексклюзивне інтерв'ю для свого радіомовлення з прем'єр - міністром Канади і, це вперше голова уряду Канади дав змогу на особисте інтерв'ю з журналістом українського походження. Заходи в цій справі були розпочаті з власної ініціятиви Романом Олійником ще в серпні м. р. і тільки з уваги на різні труднощі технічно - організаційного характеру увінчалися успіхом щойно тепер, перед самим Йорданом. З цієї нагоди прем'єр - міністер Канади передав привіт і святочні побажання всім тим, що святкували Різдво за старим календарем. В інтерв'ю порушено питання етнічних груп в Канаді, їх вклад у всі ділянки канадійського державного життя, а зокрема сприяння уряду Канади вільному розвиткові всіх культурних надбань, що їх привезли з собою в нову країну свого поселення. Порушено теж питання Канади до міжнародних справ, зокрема НАТО, в якому вона бере активну участь і підносить свій рішучий голос. Інтерв'ю було передано на коротких хвилях поза межі Канади в одинадцятьох мовах, в тому числі і на Україну. Прем'єр - міністер Діфенбейкер підкреслив в уділеному інтерв'ю, що всі канадійці, на чолі з урядом свідомі того, що еміґрація, зокрема та, після другої світової війни причинилася до великого розвитку і збагачення Канади своєю працею, своїми здібностями і своїми культурними цінностями.

Лет астронавта довкола Землі відклали на 13 лютого

Кейп Канаверал, Флорида. — Представник Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації підполковник Джан А. Паверс повідомив 30 січня, що лет підполковника морської піхоти Джана Г. Гленна, який мав відбутися в четвер 1-го лютого, відкладений на два тижні до середи 13-го лютого. Це вже 6-те відкладення цього лету і воно сталося внаслідок „технічних труднощів із ракетою — підсилювачем „Атляс", яро які, з огляду на безпеку, не можна докладніше говорити. Але появились докладніші вістки про цю справу, а саме, що є пошкоджена система пального в цій ракеті. Лет підполковника Ґленна мав відбутися 20-го грудня, але внаслідок різних причин, головно при злій погоді, той лет відкладали вже п'ять разів, а тепер він відкладений шостий раз. Ґленн сказав: „Розуміється, що я не є вдоволений із відкладення. Але це є така складна справа, що мусимо зачекати, поки всі її елементи не будуть в порядку".

Палата признала на будову коледжів півтора більйона долярів

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів 30-го січня більшістю 319 до 79-ох голосів признала на будову будинків для коледжів $1,500,000,000. В цій поважній сумі є $900 мільйонів як допомога федерального уряду на будову шкільних будинків, а $600 мільйонів є призначені на позички. Будувати мали б за ці гроші не тільки клясові приміщення, але і будинки для ляборатор**ій, бібліотек та інші будівлі, потрібні для академічного шкільництва. Суму півтора мільйона долярів мають видати впродовж найближчих п'ятьох років, витрачаючи по $300 мільйонів річно. Цей законопроєкт пересилають до Сенату, і є надія, що там його поширять тим способом, що призначать поважну суму на стипендії для студентів. Дебати в Сенаті мають почати вже цього тижня. Коли Сенат признає видатки і на стипендії, тоді спільна конференція, складена з конґресменів і сенаторів, мусіла б узгіднити обидва законопроєкти перед кінцевим їх схваленням в обидвох Палатах. Авторкою цього проєкту є конґресмен пані Едіт Ґрін з Ореґону, вона сподівається, що Конґрес признає витрати і на стипендії, бо сила країни, сказала вона, залежить не тільки від зброї, але і „могутности мозків".

Конґресмен Волтер старатиметься про 16-ий перевибір на конґресмена

Вашинґтон. — Конґресмен Френсіс Волтер заявив був минулого року, що він внаслідок поганого здоров'я не буде більше кандидувати. Але тепер він повідомив, що внаслідок покращання здоров'я він старатиметься про те, щоб кандидувати 16-ий раз на пост конґресмена. Члени Палати Репрезентантів гаряче привітали цю заяву конґресмена Волтера, який відомий є і шанований в Конґресі, як завзятий ворог комуністів та всякої підривної акції. Конґресмен Волтер є головою Комісії, що досліджує протиамериканську діяльність, і головою Підкомісії для справ іміґрації в Палаті Репрезентантів та головою двох демократичних Комісій в Палаті Репрезентантів. Провідний демократичний конґресмен Карл Алберт сказав, що Волтер часто протиставився комуністичній загрозі і зробив для виявлення цієї загрози більше ніж хтонебудь інший в історії Палати Репрезентантів. Волтер має надію, що він легко переможе у виборах в листопаді цього року.

Об'єднані Нації вимагають, щоб Портуґалія припинила репресії проти Анґолі

Об'єднані Нації, Н. Й. — Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй прийняла в понеділок дня 30 січня ц. р., резолюцію, яка доручає Портуґалії негайне припинення репресій проти населення адміністрованої нею Анґолі. Резолюцію прийнято 99 голосами проти двох. Портуґальські представники до ОН збойкотували дотичне засідання Генеральної Асамблеї так же само, як бойкотували вони досі всі дебати над справою Анґолі. Проти прийнятої резолюції голосували тільки дві держави — Еспанія і Південна Африка здержалися від голосування Франція, а Ісляндія, як 104-ий член ОН, була неприсутня. Перед прийняттям резолюції була запропонована представниками комуністичної Польщі і Болгарії інша, куди гостріша резолюція з вимогою припинити всяку підтримку для Портуґалії і ухвалити політичні й економічні санкції проти неї, але за цісю резолюцісю заявилося тільки 26 членів ОН і проти її прийняття голосували 43 члени ОН. У прийнятій резолюції підкреслено, що Портуґалія зобов'язана визнати слушне право народу Анґолі до самовизнання і незалежности. Закінчується резолюція вимогою звільнення політичних в'язнів в Анґолі та проведення широких політичних, суспільних і господарських реформ, які були б спрямовані на передання влади представникам народу Анґолі.

В Італії назріває політична криза

Рим. — На теперішньому конґресі керівної італійської Християнсько - демократичної партії виявилась поважна розбіжність між прихильниками поширення урядової коаліції „наліво", із включенням ліво - соціялістичної партії Пістра Нені, та рішучими противниками співпраці з тією партією. Міністер оборони Джуліо Андреотті у своїй промові на тому конґресі звернув увагу, що неможливо буде проводити закордонну політику, оперту на участи Італії в НАТО і її тісному союзі з західніми державами та Америкою, коли в урядовій коаліції будуть „невтралісти" Нені, які противляться зв'язкам Християнсько - демократичної партії з правицею навіть із ліберaлами, зате самі не зривають своїх зв'язків з комуністами. Ліво - соціялістична партія Пістра Нені формально ніби погодилась, щоб Італія залишилася в НАТО, але вона настільки інфільтрована комуністами і зв'язана з комуністичною партією льокальними й робітничо - спілковими бльоками, що ліві соціялісти в урядовому бльокові напевне довели б до поважної політичної кризи. Тому багато італійців поручають розписання нових виборів.

В Пакістані арештували недавнього прем'єра

Карачі. — У Пакістані арештовано в минулий понеділок колишнього прем'єра з рр. 1956/57 Гуссейна Шухраварді, лідера заснованої ним в 1949 році так званої Авамі ліґи. Коли в 1958 році прийшов до влади теперішній військовий режим президента генерала Мохаммеда Аюб Хана, арештовано кількох найближчих співробітників Гуссейна Шухраварді під закидом корупції і зловживань, а його самого суджено в 1960 році за протекціонізм, зловживання владою та погану господарку. Йому заборонили брати участь у публічному житті впродовж шістьох років, але залишили на волі. Теперішнє його арештування вказує — коментують газети — на зріст опозиції проти теперішнього режиму та на бажання уряду позбутись внутрішньої опозиції у трудному часі загострення відносин з Індією на тлі спору за Пакістан.

Французькі терористи в Альжирі збомбували кватиру тайної поліції

Альжир. — На віллю, яка була засекреченою головною кватирою тайної поліції, присланої з Парижу для посилення боротьби проти підпільно - революційної Тайної Військової Організації, та організація виконала замах сильною бомбою, яка зруйнувала будинок, спричинила в ньому пожежу та вбила поважне, але неоприлюднене число французьких аґентів поліції. В кілька хвилин після того атентату віллю окружено кордоном війська, а наспілі шпитальні амбуляпси й пожежна сторожа зайнялись рятунковою акцією. Недалекий від того будинку генеральний американський консулят не потерпів від того атентату. Другим поважним терористично - саботажним актом тієї організації французьких екстремістів було пошкодження бомбою електрівні, що постачає світло до французького центру, перенесеного до Рошер - Нуар, за півгодини їзди від Альжиру. Зріст сили й атракційности Тайної Військової Організації виявився теж у повідомленні тайної радіостанції тієї організації, що до її керівництва приступив також французький воєнний герой, полковник летунства П'єр Шато - Жобер, який недавно „зник" із Франції.

Сенатор Кітінґ вимагає обмеження торгівлі вільного світу з комуністичним бльоком

Вашинґтон. — Нюйоркський республіканський сенатор Кеннет Б. Кітінґ ствердив у своїй виголошеній у Сенаті дня 2 грудня м. р. промові, що деякі американські союзники і члени НАТО, вдержуючи а то й поширюючи торгівлю з комуністичними країнами і дозволяючи на експорт стратеґічних матеріялів до Совєтського Союзу і комуністичного Китаю, допомагають цим видатно у зрості і поширенні комунізму. У своїй промові Кітінґ подав довгий список експортованих до країн комуністичного бльоку кораблів, літаків, тракторів, ваґонів та інших виробів — усього, що допомагає збільшувати воєнний потенціял Совєтського Союзу і комуністичного Китаю. Сенатор Кітінґ висловив вимогу, щоб опрацювати програму основних обмежень торгівлі з комуністичними країнами і притягнути для консеквентного здійснювання цієї програми передусім ті держави, які є членами НАТО. Тільки тоді, на думку Кеннеді, можна буде повести рішучу політику і в справі Берліну і в справ. Куби.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Наукова конференція НТШ, присвячена митрополитові Йосифові Сліпому** передбачується на 17 лютого ц. р. в залі Українського Інституту Америки з доповідачами з теренів ЗДА й Канади. Виголошені доповіді мають появитися окремим збірником.

● **7-ий Делеґатський З'їзд Об'єднання б. вояків - українців в Америці (ОбВУА)** відбудеться у Філядельфії 31 березня і 1 квітня ц. р. на тиждень пізніше від первісно проголошеного терміну. Останнє перед тим З'їздом засідання Головної Управи ОбВУА відбудеться 10 лютого ц. р. у Філядельфії.

● **Нюйоркський Відділ ОбВУА** уладжує в найближчу суботу, 3-го лютого ц. р. о год 7-ій вечора в приміщенні Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку святочні сходини членів для відзначення 44-их роковин бою під Крутами. Доповідь прочитає інж. п. Захар Івасишин.

КУБУ ВИКИДАЮТЬ З МІЖ-АМЕРИКАНСЬКОЇ СИСТЕМИ

Д-р Хозе Кльседо Кастілля (зліва), колюмбійський міністер закордонних справ, який виступав найрішучіше за зірванням взаємин з Кубою Фіделя Кастра, і державний секретар Дін Раск під час конференції в Пунта дель Есте.

Пунта дель Есте. — На конференції 21-ох міністрів закордонних справ американських держав прийнято вночі з вівтірка на середу 31 січня 1962 року резолюцію, яка стверджує, що несумісний з американською демократичною системою характер комуністичного режиму на Кубі виключає Кубу від участи в міжамериканських справах. За ту резолюцію голосували 14 міністрів, себто якраз потрібних дві треті голосів. Від голосування стримались шість держав — Арґентина, Бразилія, Чіле, Болівія, Мехіко й Еквадор, а Куба голосувала „проти". ЗДА до останньої хвилини сподівались, що за ту резолюцію буде більше держав і в цьому напрямку наполегливо працював впродовж 10-ох днів державний секретар Дін Раск, стараючись довести до компромісу між групою латино - американських держав, які поручали „тверду" й безкомпромісову політику супроти Куби Фіделя Кастра, і меншістю, яка поручала політику „м'яку", без негайних драстичних заходів. Всі зібрані в Пунта дель Есте делеґати однозгідні в тому, що проголошена Кастром публічно вірність Куби марксо - ленінським принципам противиться традиції й інтересам країн американського континенту, але розбіжність між ними у тому, що одні поручають негайні практичні заходи проти Куби, інші зацукуються та поручають довгу леґалістичну процедуру, із зміною чартеру Організації Американських Держав і вставлення там постанов про можливості виключення членських держав. Це тривало б щонайменше рік, даючи Кастрові і його аґентам змогу посилити свою пропаґанду й підривну роботу задля неможливлення такої реформи. Прийнята в середу резолюція не виключає Куби з членства в Організації Американських Держав, але в її установах, як Оборонна Рада. Щойно Рада Організації Американських Держав має вирішити „без проволоки" „всі потрібні заходи задля здійснення цієї резолюції". „За" ту резолюцію голосували разом із ЗДА Ґватемаля, Ель Сальвадор, Домініканська Республіка, Колюмбія, Венесуеля, Нікараґва, Коста Ріка, Гондурас, Панама, Перу, Параґвай і Гаїті. Конференція в Пунта дель Есте має прийняти ще цілу низку інших резолюцій, приготованих її комісіями. Державний секретар Дін Раск заявив, що негайно після прийняття отих резолюцій він відлетить до Вашинґтону.

Москва скомпромітувалась в справі Конґа на Раді Безпеки

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй, скликана у вівторок 30 січня на вимогу Совєтського Союзу в справі Конґа, рішила відкласти наради без визначення нового терміну та не ввійшовши зовсім в мерітум справ, що їх хотів обмірковувати Валеріян Зорін. Ще поки Зорін почав мотивувати причину, чому він наполягав на скликання Ради Безпеки, американський амбасадор Адлей Стівенсон зголосив формальне внесення на безтермінове відкладення нарад, покликавшись на факт, що не бажають собі її ані сам конґолійський уряд ані більшість членів Ради Безпеки. Валеріян Зорін все одно зголосився до „денного порядку" і тричі забирав голос, але не міг переконати членів Ради Безпеки. В голосуванні 7 членів висловились „за" становищем Стівенсона, 2 — Совєти і Румунія — „проти", а 2 — Об'єднана Арабська Республіка і Гана — стримались від голосування. Ці дві африканські держави належать до так званої „групи Касаблянки", себто шістьох африканських „строгих невтралістів", які здебільша голосують в ОН з совєтським бльоком. Ті шість африканських держав, між ними дві вищеназвані, не взяли участи в конференції 20-х африканських країн в Ляґосі в Ніґерії, які підтримали Конґо в справі невідбування тепер ніякої нової дебати в Об'єднаних Націях. Тому ці дві африканські держави, члени Ради Безпеки, опинились в незручній ситуації, не підтримали Совєтів, але й не голосували з ЗДА. На тому засіданні деякі члени Ради Безпеки таврували поведення Георгія Аркадієва, підсекретаря ОН для справ Ради Безпеки, який поводився наче секретар Зоріна, а не цілої Ради.

У СВІТІ

● **У Токіо** появилась в газетах плітка, що помер — Нікіта Сергійович Хрущов. Причину до тих поголосок дав факт, що совєтська преса від 16 до 24 ц. м. нічого не згадувала про Хрущова. Щойно в минулу середу ТАСС повідомив, що Хрущов вислав депешу новому сирійському прем'єрові з ґратуляціями.

● **На летовищі Каподічіно в Неаполі** помер в минулу п'ятницю на удар серця видалений з ЗДА італійський лідер банди торгівців наркотиками, Лакі Лучіяно. Аґенти поліції стежили за ним і мали арештувати його в хвилині, коли він мав стрінутися з двома іншими міжнародними злочинцями, які мали приїхати з Мадриду. Лучіяно вдавав у Неаполі спокійного й порядного громадянина, який порвав із підпільним світом міжнародних злочинців, оперуючих головно на терені

● **В Альдермастоні в Англії** застрайкували 1.000 механіків і електриків за наказом від унії, що викинула одного кваліфікованого робітника, який відмовився заплатити високі членські внески, а адміністрація не захотіла перенести його до іншої праці. Внаслідку того страйку припинилась вся продукція британської атомової зброї.

● **У Східній Німеччині** один громадянин два роки ждав на замовлений телевізор, а коли дістав його, то виявилось, що одиноким „каналом", на який апарат перeймав передачі, був — із Західньої Німеччини. Коли льояльний відборець зголосив скаргу до комуністичної влади і жадав заміни телевізора, його ще покарали за слухання ворожих авдицій та за очорнювання державної фабрики.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

До 70-річчя Митрополита Йосифа Сліпого

Велика українська спільнота у вільному світі, йдучи за покликом Єпископату Української Католицької Церкви, приготовляється до маніфестаційного відзначення 70-річчя первоієрарха Української Католицької Церкви, митрополита Йосифа Сліпого, що вже 16 років у большевицькій неволі переносить найбільші терпіння за віру і нарід. Роковини Митрополита - Ісповідника припадають на суботу, 17-го лютого ц. р., а їх маніфестаційні відзначення відбудуться головно в неділю, 18-го лютого і, можна сподіватися, будуть продовжуватись. Причини й цілі цих маніфестацій, як і деякі подробиці з їх плянованого переведення, відомі з повідомлень про конференцію ініціятора цієї акції, митрополита Української Католицької Церкви в ЗДА Кир Амврозія Сенишина з представниками українських установ і преси, що відбулася у Філядельфії 18 січня ц. р.

Акція Українського Католицького Єпископату для такого відзначення 70-річчя Первоієрарха Української Католицької Церкви належить, без сумніву, до найбільш шляхетних і заслуговує на максимальну піддержку збоку всієї української спільноти.

Численними й великими трагедіями сповнена історія українського народу, а до одної з найбільших трагедій треба зараховати мученицьку долю найвищого зверхника Української Католицької Церкви, митрополита - ісповідника Йосифа Сліпого. Христова Церква знає багато мучеників. У календарі кожного дня записані імена Святих, що їх розпинали на хрестах, віддавали на поталу диким звірям, каменували й живцем палили на кострах. Але тільки знавці історії могли б назвати імена страдників, що їх муки тривали так довго, як тривають муки й терпіння митрополита Йосифа Сліпого, єдиного із сімох Владик знищеної безбожною червоною Московією Української Католицької Церкви в Україні, що ще залишився в живих. У житті митрополита - ісповідника Йосифа Сліпого, як і раніше в мученицькому житті первоієрарха Української Автокефальної Православної Церкви, митрополита-мученика Василя Липківського закімульована вся безмірна трагедія обидвох українських Церков і всього нашого народу.

Коротко для пригадки долі митрополита Йосифа Сліпого. На престіл Галицької Метрополії він вступив з днем 1-го листопада 1944-го року, після смерти свого великого попередника, Слуги Божого Андрея Шептицького. Вночі на 11-го квітня 1945-го року отже ще перед „синодом нечистивих", який відбувся у Львові 8-го березня 1946-го року і на якому Москва зліквідувала Українську Католицьку Церкву в Україні, митрополит Йосиф Сліпий, разом з єпископом Григорієм Хомишиним, Н. Будкою, Н. Чарнецьким та Ів. Лятишевським, був заарештований окупантською большевицькою владою. А в березні 1946-го року проголошено, що в Києві відбувся військовий суд, на якому „громадянина" Йосифа Сліпого засуджено на 8 років ув'язнення за державну зраду", „співпрацю з німцями", „шпигунство" і подібні большевицькі видумки. Цей вирок московського окупанта відбув митрополит Сліпий на Сибірі. В 1953-му році, коли речинець кари закінчувався, Митрополита засуджено ще на 7 років каторги, а в 1959-му році одержано вістку, що до цього речинця додано ще 7 років ув'язнення, отже разом — 22 роки каторги. Згідно з останніми повідомленнями, митрополит Йосиф Сліпий перебуває у в'язниці в Києві.

Проте, ніякі кари, ніякі тортури не зломили Митрополита-Ісповідника, як про це недвозначно свідчать його колишні співв'язні, з-поміж них і чужинці, що опинились на волі, як свідчать засекречені вістки від його земляків, що продістаються на Захід. І перед нашими очима у ще більшій величі постає образ митрополита Йосифа Сліпого, як символу терпінь і незламности духа українського народу.

Це ми повинні собі усвідомити, і про це повинен знати світ. І це є одною із цілей плянованого відзначення 70-річчя Митрополита - Мученика в неділю, 18-го лютого цього року. Коли мова про ці відзначування в ЗДА, ініціятиву перебрали місцеві українські католицькі душпастирі. Ми певні, що всі наші громади й громадяни, зокрема наші громадські організації, спільно зі своїми парохами, докладуть усіх сил і старань, щоб ці наші маніфестації перетворилися в могутній голос вільного українства в обороні віри й волі українського народу.

Фарс — переговори з Москвою

Женевська конференція трьох атомових великодержав, яка мала на цілі підписання між ними договору про припинення всяких ядрових експериментів, перейде до історії, як клясичний приклад трагіфарсу будь-якого „договорювання" з большевиками. Ця конференція почалася 31-го жовтня 1958-го року внаслідок порозуміння атомових учених різних країн з літа минулого року щодо можливости встановлення міжнародного апарату, який контролював би всякі підозрілі вибухи й потрясення землі. Таким чином Совєти згори погодилися на принцип міжнародної контролі у цій справі. Хоч наради посувалися наче немазаний чумацький віз по вибоїстому шляху, проте цілу низку пунктів таки узгіднено. На Заході вже повірили були, що це — „найлегша" з усіх міжнародних справ, в якій прийде до підписання з Москвою договору, що, після зголошення в Об'єднаних Націях і приступлення до нього всіх членів ОН, стане міжнародною конвенцією, відпружить атмосферу і промостить шлях до конференції про загальне роззброєння.

Але коли наради, здавалося б, наближалися до кінця, почались большевицькі крутійства. Спершу большевики погоджувались були на невтрального голову міжнародної контрольної комісії, потім зажадали встановлення „тройки" у її проводі з правом „вета" для кожного з трьох членів, врешті поставили вимогу обмежити контрольні комісії „крайовими" контролерами, після того запропонували передати всю справу на загальну конференцію роззброєння, потім спротивились цьому, як також, і відкладенню конференції і зажадали негайного підписання договору в кількох коротких статтях — взагалі без ніякого контрольного апарату. Відомо, що в міжчасі, від 31-го серпня до кінця жовтня минулого року, Совєти, під час Женевської конференції і всупереч добровільно проголошеній мораторії на ядрові експерименти, почали проводити їх, довівши до шпилю в другій половині жовтня детонуванням понад 50-мегатонної бомби. Остаточно, зустрівшись з відмовою ЗДА та Британії підпорядкуватись диктатові Москви й підписати договір, що вартував би менше, як той клаптик паперу, на якому він був би підписаний, Семьон Царапкін, який впродовж 39-ох місяців виконував ті акробатичні штучки в Женеві, заявив, що „Америка зірвала конференцію", і тому він негайно відлітає до Москви.

Нехіть Москви зв'язати себе договором про припинення ядрових експериментів, які щораз далі вдосконалюють ядрову зброю, здавна всім зрозуміла. Заява американського делегата на тій нещасній Женевській конференції, що Америка далі готова шукати „бази для переговорів", заява про „відчинені двері" для дальших атомових переговорів має на цілі підкреслення доброї волі Америки. По суті ці запевнення не мають ніякого практичного значення, бо нема з ким ані переговорювати, ані договорюватись. В останньому числі журналу „Сатардей Івнінг Пост", з 27-го січня звертається в передовій статті увагу, що коли Захід переговорює з большевиками, то це так само, коли здорова на умі людина говорить і хоче договоритись з умовохворим, який вірить, що він — Наполеон. Це — розмова двома різними мовами двох світів із двома діяметрально протилежними духовними с т р у к т урами. Правда, названий журнал допускає, що отой кремлівський контрагент - маньяк таки має одну точку, спільну з Заходом: свідомість, що атомова війна знищить усіх воюючих. Мотивуючи потребу договору про припинення ядрових експериментів, сам Хрущов чотири роки тому вказував на наявний в світі склад ядрових бомб, досить великий для того, щоб знищити ґльоб. Але, зірвавши тепер Женевську конференцію, Хрущов доказав, що йому тієї зброї таки ще замало. І тому логічно виходить, що нема ні одної точки, на якій Захід і Схід могли б порозумітись.

ЕКОНОМІЧНІ ЗМАГАННЯ МІЖ СХОДОМ І ЗАХОДОМ

Президент Кеннеді 25-го січня переслав до Конґресу звернення, в якому просить законодатну частину уряду ухвалити для нього повновласті зменшувати торговельні тарифи, щоб ЗДА могли брати якнайживішу участь у світовій торгівлі. Це буде найкращою відповіддю комуністичному бльокові, який устами Хрущова пророкує ступневий занепад капіталістичного світу і велетенський ріст СССР.

Хрущов і його „теоретики" твердять, що совєтська економіка невпинно зростатиме, а економіка ЗДА розвиватиметься в теперішньому темпі. Коли б так дійсно було, тобто, коли б американці не старалися прискорити темп свого економічного розвитку, то навіть і тоді наприкінці хрущовської 20-літки, це значить у 1980-му році, ЗДА випереджували б СССР під кожним оглядом.

Поглянььмо на передбачення Хрущова в п'ятьох ділянках: виробництві сталі, продукції електричної енергії, рільничій продукції, академічному вихованні і мешканевих умовинах.

У 1961-му році в СССР випродукувано всього — 65 мільйонів тонн сталі, а в ЗДА — 150 мільйонів тонн. У 1980-му році в СССР мають випродукувати в 4 рази більше сталі — 250 млн. тонн, а в ЗДА буде випродукувано від 350 до 400 мільйонів тонн.

Ще більша різниця в продукції електричної енергії: у 1961-му році в СССР випродукувано 291 більйон кіловат - годин, а в 1980-му році мають випродукувати 2 200 більйонів кіловат - годин; у ЗДА в 1961-му році випродукувано — 780 мільйонів кіловат - годин а в 1980-му році мають випродукувати — 3 200 більйонів.

У 1961-му році в СССР випродукувано 131 млн. тонн зерна, а в ЗДА — 200 млн. тонн; в 1980-му році СССР повинен мати 300 млн. тонн зерна, що дорівнюватиме половині або дещо більше всієї харчової продукції. ЗДА в 1980-му році зможуть випродукувати, згідно з потребою, від 200 до 400 млн. тонн зерна, але це дорівнюватиме тільки одній шостій частині всієї харчової продукції.

Минулого року в СССР було 2.5 мільйона студентів у високих школах, — одна шоста частина всіх осіб у студентському віці; у ЗДА студентів у коледжах і університетах було в 1961-му році 4 мільйони, що становило одну третину молоді в цій віковій групі.

Та найгірше виглядає обіцянка Хрущова в мешканевій ділянці. Згідно з цією обіцянкою, в 1980-му році більшість родин в СССР матимуть „мешкання з усіма вигодами". Такі мешкання має тепер дехто в Москві, зокрема таким мешканням нагороджено совєтського космонавта Юрія Гагаріна: воно складається з двох кімнат, має електрику, огрівання, але лазничка і виходок у ньому спільні з іншими мешканцями. Оце є мрія совєтських громадян, яку обіцяє зреалізувати Хрущов у 1980-му році. Тим часом у ЗДА вже тепер кожні 9 із 10-ох родин мають кращі життьові умовини. Які мешкання будуть в цій країні у 1980-му році, годі сказати, але можна сміливо передбачати, що теперішні 4-кімнатні мешкання з усіма сучасними вигодами вже не будуть задовольняти американців.

Не можна захоплюватися й тими харчами, що їх обіцяє Хрущов своїм громадянам за 20 років. Харчі, виготовлені з зерна, мають у 1980-му році становити аж 50% усіх харчів людини під совєтською диктатурою. Ця дієта буде куди гіршою від сучасної американської, коли візьмемо до уваги, що зерно становить у ній тільки одну шосту частину, а решта — це м'ясо, овочі, соки та ін.

Професор економіки Нюйоркського університету Петер Дрокер у своїй статті, надрукованій в „Ню Йорк Таймсі", відповідаючи Хрущову на проголошений ним плян, заявляє, що ЗДА не будуть спати ці 20 років. ЗДА — пише він — значно зміняться до 1980-го року, і ця зміна буде йти в тому напрямку, тенденції якого вже тепер видко.

Ось такі тенденції розвитку З'єдинених Держав у найближчих декадах:

1) ЗДА в 1980-му році стануть країною великих метрополій; 2) Населення складатиметься здебільша з умових, а не з фізичних робітників, як це є тепер; 3) Ця зміна в характері робітників спричинить збільшення видатків на туристику, дозвілля, медичну опіку і освіту. Дрокер пише, що тепер кожного року виїжджає за кордон два мільйони американців, а в 1980-му році виїжджатиме 15 - 20 мільйонів.

Для американців головною ціллю буде тоді не задоволення насущних потреб, бо вже й тепер вони мають усе те, що є лише мрією для громадян СССР. Американський робітник мріятиме не про те, щоб мати гарне авто, бо він його вже має, а про те, щоб влаштувати сина і доньку в коледжі або університеті, що коштуватиме більше, як найдорожче авто.

Хрущов не взяв до уваги того, що американська економіка в 1980-му році не буде вже такою самостійною, якою вона є нині. Ми згадували на початку, що президент Кеннеді пропонує зменшити митні оплати, щоб тісніше об'єднати цю країну з державами Европейського Спільного Ринку. Тож, коли ці пропозиції Президента будуть зреалізовані, то у 1980-му році ЗДА і вільні европейські країни стануть таким економічним колосом, який годі буде Хрущову порівнювати з СССР.

Сарнофф про контролю телевізійних програм

Вашинґтон. — Голова ради директорів Крайової Радіової Компанії Роберт В. Сарнофф зізнавав в справі контролі телевізійних програм і заявив, що важко є вдоволити всіх тих, членів 49 мільйонів родин, які мають телевізійні апарати. Телевізія не має жадного контакту зі своїми відборцями, як це може робити преса, яка є призначена для певного роду читачів, які також можуть вибирати бажану собі газету. Американська телевізія втримується тільки реклямою, вона не є платною, як це буває в Европі. Це є успіхом цієї телевізії, але одночасно і її слабою стороною, бо з огляду на конкуренцію мусить дбати про своїх спонзорів. На телевізійні програми дивляться глядачі з різною освітою і з різними мистецькими смаками та вимогами. Поправити теперішні авдиції можна б не контролею, тільки новими кращими програмами, які конкурували б з теперішніми авдиціями.

УКРАЇНСЬКИЙ ПУБЛІЦИСТИЧНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

(Інтерв'ю з його ідейним основоположником і пропаґатором, проф. Миколою Шлемкевичем)

Від Редакції: Як уже поінформовано на сторінках цього щоденника, в Шикаґо створено нову українську інституцію: Публіцистично-Науковий Інститут, ідею якого висунув та вже від деякого часу пропаґує відомий наш науковець, діяч і публіцист, проф. Микола Шлемкевич. Для познайомлення загалу читачів з новою інституцією та її цілями і завданнями, друкуємо інтерв'ю Редакції з проф. М. Шлемкевичем.

Питання: Ви висунули і довший час пропаґуєте ідею Інституту, що його осередок створено оце в Шикаґо. Чи не хотіли б Ви подати нашим читачам кілька ближчих пояснень до завдань і метод праці того Інституту?

Відповідь: Радо роблю це. Людині завжди приємно відповідати на питання, які стосуються якоїсь дорогої для неї справи. До того я вповні свідомий, що саме через Ваш щоденник, через „Свободу", ідея, що її обороняю, може дійти до найширших кіл нашого суспільства. Одначе зразу ж мушу попередити, що думки, які висловлюватиму, не будуть новістю для тих, що вже читали мої „заклики до живих", друковані в інших органах преси.

Питання: Для початку, скажіть, чому саме „Публіцистично - Науковий Інститут? Що означає та назва?

Відповідь: Це для підкреслення, що завдання Інституту можуть бути виконані тільки якнайтіснішою співпрацею наших публіцистів і науковців. А втім, назва не важна. При реєстрації статуту в англійській мові назва звучить „Інститут досліду й інформації". Коли перша назва вказувала особи, що їх праця мала дати зміст, то друга назва вказує предмет: — дослід світової опінії у відношенні до України і правдива інформація про Україну, її духові й політичні прямування.

Питання: Дозвольте, чи не буде це повторенням того, що вже робиться? Адже боротьба за українську правду сьогодні це гасло всіх установ, партій, осередків. Чи не так?

Відповідь: І було б несправедливо знецінювати або применшувати значення всіх тих зусиль. Наші репрезентації, загальні і крайові, політичні, наукові, мистецькі, наші забезпеченеві союзи своїми виступами і своєю працею причинилися до того, що в цю найтяжчу коньюнктуру коекзистенції все ж таки ім'я України й її державницькі прямування не пропадають у темряві забуття й байдужности. Одначе так само справедливість і тверезість вимагають признатись, що всі ті почини окремих організацій і окремих людей — доривочні, несистематизовані, іноді зовсім припадкові, роблені поспіхом і тому — при найкращих намірах — не завжди на рівні, потрібному для переконування інтелектуальних і політичних верхів неукраїнських суспільств. Тож признаючи заслуги дотеперішньої праці в цьому напрямі, Інститут має завданням доповнити ту працю попереднім плянуванням, систематизацією, притяганням до неї поважних наукових і публіцистичних сил, скеровуванням їх уваги на велику ціль: — боротьбу за опінію світу в користь України. Коротко те, що робилось різними групами й особами, робилось „між іншим", а тепер дістало б свій осередок, якого думки і праця були б скеровані виключно на — без перебільшення — основні завдання українського суспільства у Вільному Світі.

Питання: Чи могли б Ви зараз назвати кілька конкретних речей, конкретних завдань, що їх новостворений Інститут мав би започати?

Відповідь: Очевидно, такі конкретні приклади найкраще зілюструють сказане перед тим.

Щоб вести систематичну боротьбу за світову опінію і присднувати її, мусимо докладно знати її, стежити за її станом, змінами, хвилюваннями. Тож складемо на початок якийсь обмежений список головних органів світової опінії: газет, журналів, і вже день-за-днем слідкуватимемо за всім, що відноситиметься до України і Сходу Европи у зв'язку з Україною. Мусимо постаратися про співробітників - кореспондентів не тільки в Америці, але також в Европі. Вирізки з газет і журналів, в яких заторкнута справа України чи Сходу Европи взагалі у зв'язку з Україною, кореспонденти присилали б до центру в Ню Йорку, де всі ті матеріяли методично порядкувалися б фахівцями, щоб уможливити справне користування ними. Покищо ходимо навмання...

Питання: Це мало б значення і для української преси, а з свого боку наші редакції могли помогти в збиранні таких матеріялів. Чи маєте це на увазі, починаючи працю?

Відповідь: Це розуміється само собою. Я вже й зазначив, що виконати свої завдання Інститут може при тісній співпраці українського публіцистичного і наукового світу. Така співпраця буде потрібною і плідною при дальших завданнях. Те, що сказане про слідкування за світовою пресою, за провідними газетами і журналами, стосується і до більших наукових і публіцистичних творів, які займаються проблематикою Сходу Европи, отже і проблематикою України. Такі праці появляються в різних мовах. На них виховуються, на їх основі формують свій політичний світогляд рішальні політики, дипломати, коментатори. Знову конкретно: — в українській пресі було багато полемічних статтей, навіть гострих випадів проти порівняння України з Пенсилвенією, якого вжив Кеннан, особа дуже впливова в наукових і політичних колах ЗДА. Але досі не знаємо, чи хто з наших істориків і публіцистів простудіював більші твори Кеннана. В кожному випадку ніхто докладно, з науковим спокоєм і науковою точністю, не з'ясував їх нашому суспільству. А тільки таке пізнання історичного і політичного світогляду Кеннана може бути базою корисної для нас, на високому рівні веденої дискусії з тим американським професором і амбасадором ЗДА в східньо - европейських столицях (Москві, тепер в Беоґраді), якого погляд на Україну може бути іноді рішальним.

Мусимо стежити за всіми того роду науковими і публіцистичними книжками, організувати по можливості повну їх бібліотеку. Мусимо уможливити нашим ученим і публіцистам знайомлення з цими речами. Мусимо старатись, щоб поважні вчені рецензували такі твори, щоб ті рецензії знаходили доступ до світової преси і — що важне — доступ до самих авторів. Це дало б справді корисні зв'язки і могло б причинитися до виправлення не одного фальшивого уявлення про Україну. Досі ми цього не робили. І тут знову ходимо напотемки...

Питання: В останньому числі журналу, що його редаґуєте, знаходиться короткий огляд музичних енциклопедій, де — як виявляється — аж надто багато невірних даних про українських композиторів. Чи можна це вважати початком праці над виправленням таких викривлень і в інших енциклопедіях?

Відповідь: Це саме одне із з завдань Інституту, яке ставимо на початок. Ще раз поверімся до прикладу. Часто, як ось перед кількома днями з нагоди річниці 22-го Січня, американські конґресмени, сенатори, губернатори згадують про Україну. Правдоподібно не один із них перед тим хотів би довідатись дечого про ту далеку країну, її нарід, історію. Він заглядає до своєї енциклопедії. А там або не знаходить нічого, або знаходить нісенітниці, чи навіть злобні фальшівки. Я вже при іншій нагоді наводив приклад славного французького Ляруса, де в гаслі про найновішу історію України повно дивовиж, як Колчак 1919 р. в Україні! Денікін разом із Колчаком у війні проти Врангеля! Україна 1941 р. „визволювана" німцями від росіян, 1943 р. „визволювана" росіянами від німців! Війна між Добрармією Денікіна і армією УНР під проводом Симона Петлюри як „внутрішня" українська справа! (З таким самим правом можна б війну між німецькими арміями і військом де Голя, назвати „внутрішньою" французькою справою!). — Чи досить? А в спеціяльних д о в і д н и к а х? Лисенко і багато сучасних українських композиторів — це росіяни! Бармінський одного разу переміняється навіть у мадяра, Любка Колесса, Рудницький стають поляками. . .

Це стан. Але поважні спроби показують, що редакції енциклопедій радо приймають виправки, дякують за інформації, обіцяють використати їх при перевиданні і при доповненнях. І знову те, що робилось досі рідко і доривочно, ми повинні пробробити систематично, принайменше в найбільш відомих світових енциклопедіях. Ми повинні провірити всі гасла про Україну, справити помилки, доповнити неточні дані, піддати науково мотивовані, нові гасла.

Питання: Коли мова про енциклопедії, чи не перехрещується це з працею Енциклопедичного Інституту під керівництвом проф. Кубійовича в Сарселі?

Відповідь: Навпаки, не перехрещується, але логічно продовжує ту працю. І тому ми в порозумінні з проф. Кубійовичем і будемо старатись якнайтісніше співпрацювати. Проф. Кубійович своєю великою працею створює цілий арсенал зброї. Підняти ту зброю і використати в боротьбі за опінію серед різних неукраїнських суспільств, і то використати відповідними до ситуації методами: кореспонденцією з редакціями, авторами статтей, книжок, зв'язками з енциклопедіями і т. д., короткими рефератами, виготовлюваними найбільш компетентними особами для різних нагод — це вже завдання нашого Інституту.

Питання: Не дивуйтесь, що ставимо Вам питання, які можуть бути для Вас неприємними, бо прозраджують деякі сумніви щодо Інституту. Після Ваших пояснень ті сумніви бліднуть, але напевно з ними не раз ще зустрінетесь на початках праці. Тож краще бути згори приготованими на них. Ось одне з таких делікатних питань: Маємо може аж надто багато різних установ, репрезентацій, політичних, громадських, наукових і інших. Чи треба творити ще одну установу? Чи не могла б названі Вами завдання взяти

(Закінчення на стор. 3-ій)

С. Риндик

ТРИ ПІСНІ ПРО НЕВІРНЕ КОХАННЯ

(1)

1. Росиста стежка

Колись у „Свободі" був надрукований гарний вірщик. Він мені так сподобався, що я вирізав його, наліпив на картон і повісив на стіну, над своїм столом. Ось він:

Росиста стежка понад рікою,
А в небі зорі — бери рукою,
Бери рукою, даруй дівчині . . .
Кує зозуля десь на ліщині.

Кує зозуля на довгі літа,
І перепілка до мене з жита:
„Чому ти ходиш? чому сумуєш?
Тебе хтось кличе, хіба не
чуєш?"

Спинюсь хвилину одну постою.
Хлопоче хвиля між осокою.
Ніхто не кличе і не гукає.
Туман на плечі мені лягає.
„Поглянь, вже й зірка над гаєм
зійшла,
Спішив до тебе, а ти не
вийшла".

Мовчить зозуля в зеленім лузі,
Усе заснуло в усій окрузі.

Росиста стежка понад рікою,
Та не дістати зорі рукою,
Вона далеко, далеко — знаю,
Як серце тої, кого кохаю.

Далі йде ім'я того дажбожича, що скомпонував цю драматичну пісню. Це — Гр. Кривда. Про нього нічого не знаю. Можу тільки з певністю сказати, що під час творення цієї пісні в ньому нуртував дух Дажбога.

А саму драму я знаю напам'ять. Власне не напам'ять, а наязик, себто можу деклямувати її без пам'яті, „наізусть" (на-із-уст), як дуже влучно кажуть москалі. І раз-у-раз ловлю себе на тому, що деклямую її.

Не знати, чи автор цієї драми був сам дійовою особою в ній, чи тільки вифантазував її. Це, звичайно, не має сутнього значення. Здається, велика більшість, якщо не всі, писані драми видумані. І ми до того звикли і навіть даємо фантазіям перед. Тут важне щось інше. Я підозрівато, що автор був трохи п'яний, коли творив цю пісню. Але не від якогось звичайного алькоголю. Відомо бо, що боги поезії — і грецький Феб, і грекоримський Аполлон, і наш рідний, український Дажбог — безнастанно п'яні. І знов же таки не від алькоголю чи якогось підмінку-суроґату його. Треба думати, що вони п'ють якусь свою оковиту, напій поетичної натури і дуже міцний. Своїм хмелем він легко заморочує голови і самим богам, і тим баянам, що ісповідують їх культ, що слухаються їх глаголів і розголошують їх далі. Перша строфа цілком стверджує цю теорію. Там є рядок:

А в небі зорі — бери рукою.

Ці слова дають нам право думати, що вся драма відбувалася вночі. Але в четвертому рядку цієї самої строфи читаємо:

Кує зозуля десь на ліщині.

Уночі зозулі кунять і не подають жадного голосу. На нашій Україні по ночах обзиваються тільки півні, фахівці від хронометрології, потім пугутькала і нарешті солодкі соловейки, якщо мати на увазі лишень пташиний рід. І тому виццевиявлену с у п е р е чність можна пояснити тільки припущенням, що хтось був п'яний: або Гр. Кривда, або його зозуля. Ця друга можливість видається мені занадто фантастичною, хоч і не зовсім виключеною. Бо, наприклад, наші матері, дорогий читачу, оповідали нам чудову казку про рукавицю, казку, повну неможливих пригод.

Хтось загубив у полі рукавицю. А бігла мишка, побачила ту рукавицю та й шусть до неї. А потім скакала жабаскакилюха, побачила рукавицю, пристала й спиталася, хто там, а діставши відповідь, попросилася й собі досередини. Мишка радо впустила. Потім таке саме ввійшло із зайчиком - побігайчиком, після нього з лисичкою - сестричкою, далі з вовчиком - братчиком і нарешті з ведмедем - пасічником. Усі вони чудово розмістилися в тій рукавиці. І нам самим дуже хотілося пристати до тієї компанії. І це колишнє бажання ще й досі здається мені зовсім оправданим і з усіх боків розумним, особливо збоку логічного. Мистецька краса дуже любить товаришувати з абсурдами, і то з найдикішими! І тоді вона також і людині найбільше подобається. Тому таку силу мають і безумні ідеології, і всякі недоумкуваті філософії взагалі.

Але любім правду. Мусимо таки кінець - кінцем признати, що то автор „Росистої стежки" був п'яний, поетично нетверезий, коли творив її. На це маємо доказ у другій строфі, де стоять такі рядки:

І перепілка до мене з жита:
„Чому ти ходиш? Чому
сумуєш?
Тебе хтось кличе, хіба не
чуєш?"

Поминаючи той факт, що наші перепелиці не говорять українською мовою і не вміють скандувати та римувати, можемо сказати, що така подія могла статися тільки вдень, бо перепелиці вночі не підпадьомкають.

А в четвертій строфі маємо знову несподіванку:

Поглянь, вже й зірка над гаєм
зійшла.

Це значить, що починається ніч. А ми думали, що вона була вже від самого зачатку драми, ще в пролозі її, бо ж на самому вступі сказано, що „в небі зорі — бери рукою".

Коротко сказати, наплутано. І наплутано так, що аж ніяк не розбереш, коли, як і в котрій годині чи добі дня і ночі та драма відбулася. Та не дивлячись на цю плутанину, я з насолодою деклямую „Росисту стежку", цю чудову рукавицю Гр. Кривди, де нараз зійшлися всі години денної доби. А коли до мене приходять гості, я знімаю з гачка дорогу карточку і даю їм читати.

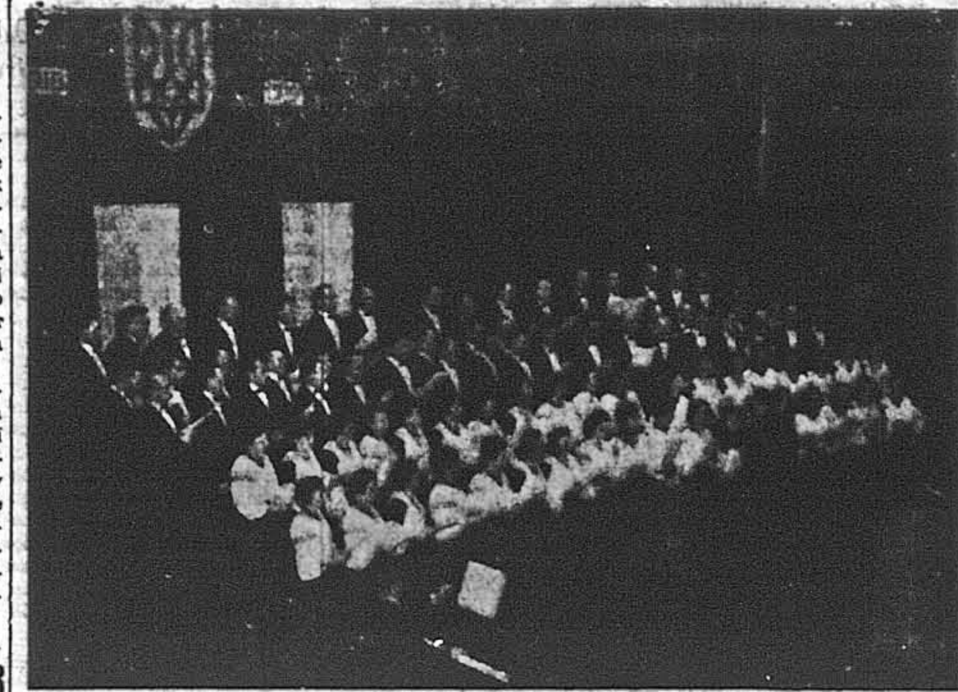
І тут натикаюся на цікаві речі.

Торонто вшанувало Роковини Державности і Соборности України

Українська Громада Торонта відзначила урочисто 21-го січня 1962 в залі Массей Гол роковини проголошення державности й соборности всіх українських земель в днях 22 Січня 1918 і 22 Січня 1919 р.

Крім короткої вступної промови голова Торонтонського Відділу КУК, д-ра М. Мицика та проф. Албертійського університету д-ра Б. Боцюркова найосновнішою була промова виголошена в англійській мові послом до федерального парляменту в Манітобі Миколою Мандзюком, який говорив про політику Заходу та з притиском сказав, що західній світ поволі пробуджується і починає бачити правдиві цілі Москви та її велику загрозу для всього світу. А провід у цьому пробудженні веде Канада. Виступи державних мужів Канади, зокрема прем'єра Діфенбейкера на Асамблеї ОН 1960 та його промова до етнічних груп в листопаді 1961 в Торонто — виразно вказують, що свобідний світ уже знає, хто така Москва та її жахливий колоніялізм.

Посол М. Мандзюк — представник прем. Діфенбейкера — ствердив, що після II-ої світової війни українські визвольні змагання в цілому світі знаходять щораз більше підтримки й симпатій демократичного Заходу. На будинку торонтської міської управи повівав у цьому дні жовто - блакитний прапор.

Свято Державности і Соборности України в Торонті в неділю дня 21 січня 1962 р. На фото. збірний хор, в якому брали участь члени хорів жіночого „Арфа", жіночого „Чайка", чоловічого СУМ „Прометей" і катедрального церкви св. Володимира Великого.

● Католицький священик о. Луіс А. Діон, який три роки був в Москві, заявив, що в ССCP за кількадесять років комуністи вповні знищать релігію, коли переслідування релігії будуть такі самі, як дотепер. Переслідування релігії спричинило те, що немає вже майже зовсім церков, число яких є дуже мале в порівнянні з тим числом, що було до комуністів.

Святкування Січневих Роковин в Коговзі

Українська Громада в Коговзі, урочисто відзначила Свято Державности і Соборности України. За ініціятивою та старанням місцевого Відділу УККА, представники українських організацій удалися 15-го січня 1962 до мейора міста в справі вивішення нашого прапору на міському ратуші та проголошення Українського Дня. Мейор прийняв делеґацію і поставився прихильно до просьби. Прийняв наш прапор, який вручили йому наші пластунки, і приобіцяв його в понеділок 22-го Січня 1962 р. вивісити на ратуші, з тим, що буде він на протязі цілого тижня над містом повівати. Одночасно для відзначення тих Роковин мейор міста підписав проклямацію, проголосивши нею понеділок 22-го Січня 1962 р. Українським Днем.

Також за старанням Відділу УККА відбувся дня 28-го січня 1962 р. концерт, а в програмі був виступ місцевого хору, промова, відчитання універсалів та гуртова декламація пластунок.

За Відділ УККА

Юліян Вачинський

● В Альжирі кількох французьких терористів вдерлися в минулу п'ятницю до мусульманської школи і на очах школярів вбили з автоматів 52-річного мусульманського вчителя. Важко поранено теж одного 12-річного мусульманського школяра.

До всіх Пластових Проводів і Членства:

Для вшанування світлої пам'яті невіджалуваного Начального Пластуна Сірого Лева, Крайова Пластова Старшина в ЗДА:

1. Заряджує для всіх пластунів на терені ЗДА 6-ти денну жалобу, від дня смерти до неділі, 4-го лютого, включно.
2. Взиває Проводи всіх пластових осередків і частин влаштувати в суботу, 3-го лютого або неділю, 4-го лютого Поминальні Богослуження з участю усіх членів Українського Пласту та місцевого громадянства.
3. Просить усіх взяти якнайчисленнішу участь у похоронах в пластових одностроях і по можності з прапорами.
4. Замість квітів на могилу Покійного Начального Пластуна просимо складати датки на Пластовий Видавничий Фонд ім. Сірого Лева на адресу: Plast, Inc., 140 Second Ave., New York 3, N.Y.

ЗА КРАЙОВУ ПЛАСТОВУ СТАРШИНУ В ЗДА:

пл сен. О. Кузьмович — голова
пл. сен. В. Винневський — секретар

УКРАЇНСЬКИЙ ПУБЛІЦИСТИЧНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

в опіку котрась із існуючих організацій?

Відповідь: Це питання мене не заскакує і не вражає, бо я сам ставив собі його, і навіть звертався до двох різних установ з плянами Інституту. Та вкінці я прийшов до переконання, що таки потрібна окрема установа.

Один арґумент я вже назвав у нашій розмові. Коли б усі завдання Інституту передати прибудівці, чи секції-відділові однієї з існуючих установ, тоді далі ті завдання були б — що так висловимось — побічними, робленими „між іншим". А опінія світу — нині співрішальна потуга, і вона це головне поле бою, одверте для нас, тільки для нас, українців у Вільному Світі. Чи було б добре трактувати цей головний фронт як додаток до чогось іншого, як щось другорядне?

Та є ще інші арґументи. Вважаємо, що не було б доцільно зв'язувати такий Інститут з політичними репрезентаціями, як Держ. Центр УНР, як УККА чи КУК. Така пов'язаність зразу ж насувала б підозру чистої пропаганди, а світ пересичений її галасом. Зрештою так буває і в великих, державних націй. Вони мають свої добре розбудовані офіційні репрезентації-амбасади, але поруч них діють незалежні інститути, „вільні амбасади", що інформують і помагають пізнавати духові й політичні прямування, господарські можливості своїх батьківщин. Такі вільні амбасади своїми впливами доходять туди, куди офіційні амбасади дійти не могли б.

Знову інші мотиви кажуть не зв'язувати нашого Інституту з науковими централями, як НТШ, УВАН. Вони повинні зосереджуватись на науковій, творчій праці. Не є їх справою, наприклад, встрявати в дискусію з публіцистами, політиками, виготовляти меморіяли з різних — не тільки наукових — ділянок. І так ворожі підшепти намагаються підорвати повагу нашої науки. Пов'язаність із Публіцистично - науковим Інститутом вони використовували б для того, щоб переконувати світ, неначе українська наука це служанка політичної пропаганди.

Українська наука це джерело відомостей, які в боротьбі за опінію світу використовуватиме Інститут. Це той не формальний, але тісний зв'язок між ним і науковими централями. Подібно і у відношенні до названих політичних репрезентацій. Інститут, черпаючи матеріяли з наукових здобутків, перероблятиме їх на відповідну до кожночасної потреби тактичну зброю. Інститут постачатиме готові, на доброму рівні тримані реферати, рецензії, статті, спростування помилок, розправи і розвідки, і все те стоятиме до розпорядження суспільства в його боротьбі за українську правду.

Тож якнайтісніша праця з одного боку з науковими, літературними, мистецькими організаціями і з другого боку з політичними репрезентаціями, а не якась конкуренція, не зайве повторювання того, що роблять уже інші. Таке місце і така постава нового Інституту в громаді інших українських організацій.

Питання: Дозвольте на кінець ще одне питання зовсім практичного характеру. Як уявляєте собі фонди? Вони конечні для такої, досить широко закросної роботи!

Відповідь: Тимбільше конечні, що я назвав тільки кілька початкових завдань Інституту. Вони далеко не вичерпують усього, що треба і що при відповідних засобах можна б зробити. Та ми свідомі того, що суспільство втомлене численними грошовими збірками, і не маємо ілюзій. Особливо ж з початку можна сподіватися деякої резерви суспільства, поки праця не розгорнеться і не дасть наявних вислідів. Ми також свідомі, що ті висліди не можуть бути негайні, і ми приготовані самі до терпеливости й чекаємо розуміння й терпеливости від суспільства.

А все ж люди відчувають потребу такої організованої, систематичної акції, і можемо сказати, що відгуки на „заклики до живих", як досі, задовільні. Навіть організації далекої Австралії голосяться до співпраці! Зрештою наша справа ясна: — коли вважаємо боротьбу за опінію світу, боротьбу в ім'я української правди — річчю, що є першою на потребу, то наш обов'язок якнайкраще організувати цю боротьбу. Віримо, що наше суспільство, зокрема його духова кров: преса, підтримають наші почини. Ми ж знову докладно інформуватимемо суспільство, яке помагатиме нашим зусиллям, про працю Інституту. Ми впевнені, що громадянство допоможе Інститутові розгорнути таку працю, забезпечивши його необхідними фондами, невеликих у порівнянні з тим, що витрачає суспільство на меншеважні справи і на догоду, бо віримо, що великі слова про боротьбу за правду, за духове і державне визволення, якими рясно заквітчуємо всі наші зібрання і промови, — це живі ідеї, а не порожній звук і самоомана.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ОЛЕКСАНДЕР КЛИМКО — АРХІТЕКТ І МАЛЯР

(Перед виставкою малярських творів в Ню Йорку)

Мистець - маляр Александер Климко (зліва) вручає губернаторові стейту Ню Джерзі Ричардові Дж. Гюзові зроблений ним портрет губернатора, після того, як губ. Гюз підписав проклямацію про День Української Незалежности.

Жовква славилась своїм засновником, гетьманом Станиславом Жовківським, який воював проти козаків та згинув з рук турків під Цецорою, — замком короля Яна Казимира, монастирем оо. Василіян і друкарнею, в якій покійний Михайло Таранько друкував свій прегарний, але хронічно д е ф і ц и т о в и й „С в і т Д и т и н и". Можливо, що к о л и с ь люди, почувши про Ж о в к в у, казатимуть: „Ага, це там народився український м а л я р Олександер Климко". Покищо О. Климко ще недавня поява серед української громади в Америці, яка — зрештою — так само ледви чи знає, що Жовква вже більше не Жовква, а від 1951 р. „Нестерів". Але коли б саме не Жовква, велика повітова столиця з неповна 8,000 мешканців, то його батько, управитель школи, не міг би тримати великої зграї собак, з якими виходив на лови в довкільні ліси й поля. І малий тоді Олександер Климко, який підбігав за татом, не мав би нагоди закохатись на ціле життя в полях, лісах і звірятах. Ось і пояснення, чому Олександер Климко є по нинішній день завзятущим мисливцем, і чому його образи мають рідку в українських мистців тематику: лиси, тетереви, дикі качки й інша твар Господня на тлі природи в різних порах року.

Скінчивши в Жовкві гімназію, Олександер Климко студіював політехніку у Львові і там же малярство у професора Яна Розена, який викладав „монументальне малярство". До речі, Ян Розен, який у Львові розмалював був Вірменський собор і костел Марії Магдалини та вславився своєю поліхромією в панорамі на Каленберґу під Віднем і в славетній с в я т и н і Кастель Ґандольфо, літній резиденції Папи римського, живе тепер і дає нові великі мистецькі твори у Вашинґтоні. Другим вчителем Олександра Климка був тоді найвидатніший в 20-х і 30-х рр. польський театральний декоратор Зиґмунт Бальк. Климко студіював у нього театрально - декоративне мистецтво. Діставши диплом інженерії, працював короткий час в архітектонічному бюрі у Варшаві, поки не вибухла війна. Опинившися в Австрії, намалював для замку в Лянґбад недалеко Зальцбурґу 12 образів, які так і пишаються в тамошній ґалерії: серія пейсажів із звірятами на кожний місяць у році. Живучи у Відні, доповнював малярські студії у професора Петзельта. Переїхавши до Риму у 1946 році, від ранку до вечора просиджував у тамошніх музеях. Відтіль, у січні 1947 виїхав до Англії, де жив спершу у північній Валії, потім у Лондоні, де працював, як архітект-декоратор у фільмовій компанії „Кромвелл Студіо". Для театру в Менчестері виконав декорації до п'єси „Сіндерелла". За посередництвом о. Жана, давнього приятеля українців, бельгійця з роду, намалював образ до католицького собору в Лондоні і 8 образів для греко - католицької церкви там же.

Але в замряченій Англії ввижалися йому соняшні простори південної А м е р и к и. Ото ж у 1949 році виїхав до Арґентини і впродовж майже сімох років мешкав в Буенос Айресі. Малював портрети арґентинським багатіям, працював як декоратор у державному театрі, намалював велику завісу для державного дитячого тенатру в Мадриді і не мав матеріяльних клопотів. Однак тамошні господарські й політичні відносини з хронічно - революційною атмосферою їхали йому на нерви. У 1956 році переїхав до ЗДА і став на працю в інженерській фірмі в Ню Йорку. Але душею був при малярстві. І в два роки пізніше, опанувавши англійську мову так само плавко, як раніше опанував еспанську, склав іспит і дістав „лайсенс" на виконування професії артиста-маляра - декоратора. На 97 кандидатів, що разом із ним ставали до іспиту, який дає формальне право стати членом професійної організації „Об'єднані сценічні артисти А м е р и к и", склали його, включно з Климком, сім осіб.

З того часу Олександер Климко працює вже виключно, як маляр-декоратор: в радіостанції і телевізії Ен Бі Сі, в репрезентаційному Редіо-Ситі в Ню Йорку, в Метрополітальній опері, у фільмовій студії Колумбія Пікчерс. Намалював, м. і., декорації до опер „Марта" і „Турандот", у „Фрідомленді" під Ню Йорком намалював велику панораму в павільйоні, присвячену землетрусові в Сан Франсіско, в о с т а н н ь о м у часі закінчив декорації до двох музичних комедій, — працює від контракту до контракту, але ніколи нема такого часу, щоб він був — без контракту, бо здобув собі вже в американському світі сцени, фільму й телевізії, де потрібні декорації, ім'я першорядного мистця - фахівця. Надзвичайно прихильні рецензійні оцінки в щоденній і фаховій американській пресі зробили його відомим у фахових американських колах і далеко поза Ню Йорком, — на що дістає щораз нові докази, у постаті замовлень.

У 1960 році виступив у ЗДА вперше в залі Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку, з власною виставкою, показавши 42 образи, олії різної тематики; пейсажі, звірята, портрети, квіти, мертва природа, проєкти праць до опер, фільму й телевізії. Виставка мала великий успіх і дала йому особливу сатисфакцію тому, що приготовив її поруч із своєю працею в американських к у л ь турних установах. На 4-го лютого заповідає відкриття другої своєї виставки, знову в ЛМ Клюбі в Ню Йорку, теж коло 40 експонатів. Характер цієї виставки буде інший: поруч із олійними пейсажами — виступить вперше з акварелями і дасть багато урбаністичних мотивів. Маючи г л и б о к и й сантимент до Львова — взяв для своїх нових образів також львівські мотиви. Має амбіцію бути не тільки американським малярем - декоратором, але й українським мистцем, що малює для українців. Цю нову виставку уладжує саме під кутом цього свого сантименту.

Олександер Климко має тепер несповна 53 роки і не має — ні одного волоска на голові. Але його вроджене почуття гумору таке, що не тільки не ображується на жарти з цього приводу, а радо підхоплює їх. Має погідну, веселу вдачу, яка, поруч із його високою освітою і досвідом, набутим в різних країнах світу, робить його приємним кумпаном у кожному товаристві. Наладований енерґією, має повно плянів. Але покищо думає тільки про цю свою найближчу українську виставку, наче про новий етап у свому житті і мистецькій творчості.

З розмов списав
І. Кедрин

● **У Польщі** — за офіційною статистикою міністерства здоров'я — найбільш поширеною недугою із найбільшим числом смертних випадків всі ще є туберкула (сухоти).

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СОЮЗОВЦІ! Ваш Відділ Українського Народного Союзу це Ваша родина, Ваша вужча громада, Ваша установа! Місячні чи річні, як і кожні інші збори Вашого Відділу вирішують важливі справи, що відносяться до Вас особисто, до Вашої родини і Вашої спільноти. Тому, Ваша участь у цих зборах мусить бути обов'язкова, бо вона є у Вашому найкращому інтересі! То ж приходіть усі на збори свого Відділу та спільно, всією громадою, подбайте про спільну кращу долю. На місячні збори обов'язково приносіть свої вкладки і вкладкові книжечки, вирівнюйте всі свої організаційні зобов'язання та вимагайте цього від інших. На річних зборах подбайте, щоб Ваш Відділ мав найкращу Управу і самі не відмовляйтесь від обов'язків урядовця, якщо Вам такі обов'язки повірять члени. На збори приходіть точно! В Українському Народному Союзі наша будучність!

У найближчому часі відбу-

**НЕДІЛЯ,
4-го ЛЮТОГО 1962:**

ПІТСБУРГ, Па. — Місячні Збори Б-ва Св. Івана, Відділ 96, в год. 3:00 по пол., в залі УН-Дому, 723 E. Carson St. S. S. Ціллю цих Зборів є номінація та вибір делегатів на 25-ту Конвенцію УНСоюзу. Просимо всіх членів прибути на ці Збори. — Н. Драпала, рек. секр.

ШИКАГО, Іл. — Загальні Річні Збори та Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 176, в год. 6:00 веч., в домі СУМА, під ч. 964-66 Іст 93-та вулиця. Присутність членів і членкинь обов'язкова. На Місячних Зборах буде вибір делегата на 25-ту Конвенцію УНСоюзу. Якщо в означеному часі не явиться відповідна кількість членства, Збори відбудуться одну годину пізніше. — С. Панків, предс.; І. Воробель, секр.

ВІЛКС-БЕРРІ, Па. — Місячні Збори Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 223, в церковній залі св. ап. Петра і Павла. В програмі Зборів вибір делегата на 25-ту Конвенцію УНСоюзу. Проситься всіх членів про присутність. — Управа.

ОМАГА, Небраска. — Річні Загальні Збори Т-ва „Карпати", Відд. 356, в го. 11:30, зараз по великій Службі Божій, в церковній залі, при 16-ій і Марта вул. Просимо всіх членів прибути на Збори і вибрати нову Управу на 1962 рік. Просимо вирівняти всі залеглости до УНСоюзу. — О. Продивус, предс.; М. Воробець, секр.; М. Гошулик, кас.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Місячні Збори Б-ва Василія, Відд. 168, в год. 3:00 по пол., в УНДомі, при 760 State St. Просимо прибути на Збори, в огляду на вибір делеґата на Конвенцію УНСоюзу. — Управа.

СИРАКЮЗИ, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва „Українська Січ", Відд. 39, в год. 3:00 по пол., в залі УНДому. На порядку дня: місячний звіт Управи та вибір делегатів на Конвенцію УНСоюзу. Проситься усіх членів прибути. Побір вкладок в суботу, 3-го лютого, від год. 7:00 до 10:00 веч., та в неділю, 4-го лютого, від год. 12:00 до 3:00 по пол. — Управа.

ДЖАНСОН СИТІ, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 21, в год. 2:00 по пол., у Меморіяльному Осередку св. І. Хрестителя. Є дуже важливі справи до полагодження, між іншими, вибір делеґата та заступника на Конвенцію УНСоюзу. — Управа.

КНИЖКОВІ НОВИНИ

Микола ЛАЗОРСЬКИЙ:
ГЕТЬМАН КИРИЛО РОЗУМОВСЬКИЙ
Роман-хроніка 18 віку. 752 стор. Тверда оправа .... $ 6.80

Олекса ГРИЦЕНКО:
МОЇ РОКИ В ЦАРГОРОДІ 1919 — 1920 — 1921
260 стор. Великий формат .... $ 4.00

Уляна КРАВЧЕНКО:
ХРИЗАНТЕМИ
Повість. Стор. 413. Тверда оправа .... $ 5.50
ПЕРЕМИШЛЬ — ЗАХІДНИЙ БАСТІОН УКРАЇНИ
Збірник матеріялів до історії Перемишля і Перемиської землі. Стор. 414. Тверда оправа .... $ 6.50
М'яка оправа $ 5.00

С. ГОРДИНСЬКИЙ:
ПОЕТИ ЗАХОДУ
60 перекладів з поезії лат., італ., франц., анг., амер., нім. і польської. Стор. 135. Тверда оправа .... $ 3.00
УГНІВ ТА УГНІВЩИНА
Історично-мемуарний збірник. Стор. 622. Тв. оправа $ 7.50
ШЛЯХАМИ ЗОЛОТОГО ПОДІЛЛЯ
Стор. 285. Тверда оправа .... $ 5.00

С. АНТОНОВИЧ:
КОРОТКИЙ ІСТОРИЧНИЙ НАРИС ПОЧАЇВСЬКОЇ УСПІНСЬКОЇ ЛАВРИ
Стор. 75 .... $ 1.00

Юліян РАДЗИКЕВИЧ:
ПОЛКОВНИК ДАНИЛО НЕЧАЙ
Історична повість. Частина перша. Стор. 283 .... $ 2.50

Барбара ВОРД:
П'ЯТЬ ІДЕЙ, ЯКІ ЗМІНЮЮТЬ СВІТ
Націоналізм, індустріялізм, колоніялізм, комунізм, інтернаціоналізм. Стор. 144 .... $ 2.50

С. РИНДИК:
ПРИГОДИ СІРКА КЛАПОВУХОГО
Ілюстрації: Мирослав ГРИГОРІЇВ .... $ 1.50

Іванна САВИЦЬКА:
ТРИ КАЗОЧКИ
Ілюстрації: Е. КОЗАКА .... $ 1.50
СЛАВА НЕ ПОЛЯЖЕ — КОЗАЧЧИНА
Дитяча енцикл. українознавства. Кн. 3. Тв. оправа $ 2.60
Брошура $ 2.00

Д-р Юрій КНЯЖИНСЬКИЙ:
НАРИС ІСТОРІЇ РИМСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
Ціна .... $ 5.00

Андрій ВІЛИНСЬКИЙ:
В КОНЦТАБОРАХ СРСР 1944-1955
Ціна .... $ 2.50

Леся ХРАПЛИВА:
КОЗАК НЕВМИРАКА
Оповідання для дітей. Мистецьке оформлення: Христини Зелінської. Стор. 96 .... $ 2.00

Пилип ЯСНОВСЬКИЙ:
ПІД РІДНИМ І ПІД ЧУЖИМ НЕБОМ
Спогади піонера. Стор. 330 .... $ 2.50

Замовлення і належність просимо слати чеками або Money Order на адресу:

SVOBODA
P. O. Box 346 — Jersey City, N. J.

ТАРЗАН, ч. 4783. Тарзанів плян.

Коли Тарзан дізнався, що Джан Остін не вмів плавати, він наказав братам іти через висячий міст.

Коли мій плян вдасться — шептав мавполюд, то вже більше не буде трудноців із

Обережно перед похмурими присутніми обидва близнюки увійшли на міст.